

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਇਸ ਐਮ.ਐਮ.ਪੰਡੀ, ਜੇ.

ਘਨਸ਼ਾਮ ਦਾਸ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਸ਼ਾਮ ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1981 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 628।

4 ਜਨਵਰੀ 1982

ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ (1860 ਦਾ XLV)—ਧਾਰਾ 500—ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (1974 ਦਾ II)— ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 500 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ—ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਸੀਮਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ-ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੀਮਾ—ਕੀ ਪੂਰਵ-ਗਿਆਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ- ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ-ਕੀ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ- ਧਾਰਾ 473 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ- ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 500 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਮਾਣਗਾਨੀ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਪੂਰਵ-ਗਿਆਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹੁਕਮ। ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 473 ਦਾ ਲਾਭ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। (ਧਾਰਾ 3, 4 ਅਤੇ 5)।

401 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 402 ਕਰੋੜ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੇ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ.

ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਿਤੀ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1981 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ^{ਪੀ.ਸੀ.}

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਟੌਕ।

ਰੋਜ਼ਨ ਲਾਲ ਬੱਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ/ILLR ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ (1983)1

ਨਿਰਣਾ

ਐਮ.ਐਮ.ਪੰਡੀ, ਜੇ.(ਓਰਲ)

(1) ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 500, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਅਤੇ ਐਕਸਚਾਰਜ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਪਰੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 500, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ 'ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ' ਤੱਕ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। . ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮ ਦੋਸ਼ੀ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ 20 ਮਈ, 1975 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਸਨ। ਉਸ ਪਹਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ 13 ਜੁਲਾਈ, 1977 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ 11 ਫਰਵਰੀ 1980 ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਗਿਆਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਗਲਤੀ ਨਾਲ . ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਮੋਹਨ ਵਿਕਾਸ ਬਨਾਮ ਅਸਚਰਾਜ ਲਾਈ ਚੌਪੜਾ, (1) ' ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ , ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਉਸ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮਾਣਹਾਨੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ 20 ਮਈ, 1975 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਣਹਾਨੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਕਤ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਅਤੇ ਧਾਰਾ 500, ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ * ਵਿੱਚ ਜਾਣੇ ਗਏ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਸਤਰਾਸਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੇ 13 ਜੁਲਾਈ 1977 ਨੂੰ ਮਾਮਲਾ ਸੁਲਝਾ ਲਿਆ। ਤਦ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਪਰੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਧਾਰਾ 473, ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਮਿਆਦ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੇਰੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਟ੍ਰੇਪੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

(1) 1978 ਅਪਰਾਧਿਕ LR 199 (SC.)

ਘਨਸ਼ਾਮ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਮ ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ (ਐੱਮ. ਐੱਮ. ਪੁੰਛੀ, ਜੇ.)

ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖੁਦ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਮਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਸੀ।

(3) ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਪੇਟੈਂਟ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ 'ਏਯੂ' ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ, ਉਸਨੂੰ ਪੂਰਵ-ਗਿਆਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਫਜ਼ੂਲ 'ਤੇ, ਕਾਰਵਾਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਰਸ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹੈ।

(4) ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ

ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਲਿਪੀਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਮਝਾਇਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ *ਸ਼ਰਿੰਦਰ ਮੋਹਨ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਦਾਹਰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 473, ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। *com ਮੁਦਈ*, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਸਪੈਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਹੁਣ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਲਈ ਵਾਜਬ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਕੇਸ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ। *ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਸਿੰਘੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਬਨਾਮ ਮਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ*, (2)। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਸ਼-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

(5) ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਤ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ; ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਦੋਂ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਸੱਤ ਸਾਲ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ~T2~1977"Cr1 ਹੈ। ਐਲਜੇ 90.

ILR ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

(1983)1

ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਣਾ। ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਲਈ ਹੁਣ ਦੇਰੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਮਾਣਹਾਨੀ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ < ਵੀ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਪੁਰਾਣੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਹੁਣ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

(6) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਨੋਟਿਸ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ

ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਇਸ ਡੀ.ਐਸ. ਤੇਵਤੀਆ, ਜੇ.

ਸ਼ਿਵ ਦਿਆਲ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਕੇਵਲ ਵਰਨੀਆ, - ਜਵਾਬਦਾਰ।

ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 2453 .

21 ਜਨਵਰੀ 1982

ਹਰਿਆਣਾ ਸ਼ਹਿਰੀ (ਕਰਾਏ ਅਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ (1973 ਦਾ II) — ਸੈਕਸ਼ਨ 13— ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ — ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ — ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮਿਤੀ—ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਪੂਰਵ ਮਿਸਜ਼ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ—ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ—ਅਜਿਹਾ ਇਤਰਾਜ਼—ਕੀ ਯੋਗ ਹੈ—ਸਮਝੌਤਾ ਹੁਕਮ—ਕੀ ਕੋਈ ਰੱਦੀ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਆਧਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਸ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।